

We zijn weer bij het laatste nummer van het jaar beland. Een jaar dat weer heel snel voorbij lijkt te gaan. In dit laatste nummer van *Onderzoek van Onderwijs* hebben we het nummer weer gevuld met inspirerende artikelen met duidelijk praktische relevantie.

Het eerste artikel gaat dieper in op de vraag hoe studenten meer betrokken kunnen worden in het onderwijs. In een kleinschalig experiment staan drie ervaringen centraal: (1) de *leerervaringen* van de opleidingsdocenten, (2) de *beleving* van de betrokken studenten van hun deelname aan het experiment, en (3) de relatie met de *keuze in toetsproduct* door de studenten. Voorzichtige conclusies laten zien dat het doen van zelfonderzoek naar leervoorkeuren en het stimuleren van autonomie niet zondermeer leidt tot een grote studentbetrokkenheid. Studenten ontwikkelend ideeën over hoe hun betrokkenheid kan worden gestimuleerd; de meeste van deze ideeën betreffen het vergroten van keuze in leer- en toetsmogelijkheden. De studenten hebben tevens de ruimte benut om te kiezen voor een alternatief ten opzichte van het standaard tentamen.

In het tweede artikel komt opnieuw een actueel thema aan bod: flipping the classroom. In *To Flip or not to Flip Flipping the Classroom* opgezet vanuit de taxonomie van Bloom gaan de auteurs dieper in op flipping classroom, en de relatie met de taxonomy van Bloom. Naast de theoretische analyse, geeft het artikel ook praktische aanbevelingen voor docenten.

Het laatste artikel tenslotte 'Nieuwe generatie curriculumdesign' Introductie van zelfsturing in het curriculum om 21st century skills te kunnen bereiken. Om studenten voor te bereiden op leven, leren en werken in de 21ste eeuw wordt aan de Arteveldehogeschool te Gent meer ruimte voor zelfsturing in het curriculum geïntroduceerd. Er worden vijf generieke leerresultaten omschreven die men in elke bacheloropleiding wil bereiken: een onderzoeksleerresultaat, een leerresultaat voor duurzame ontwikkeling, een leerresultaat met betrekking tot wereldburgerschap, een leerresultaat over ondernemingszin en een leerresultaat betreffende digitale geletterdheid. Het artikel beschrijft deze vijf leerresultaten, met een curriculumdesignmodel voor de implementatie ervan.

Tenslotte schrijft Rob Kayzel een Signaal over het boek 'Hoe maak ik een toetsopdracht? *Handleiding voor toetsopdrachten en beoordelingsformulieren in het hoger onderwijs* Communicatiereeks' van Evelyn van de Veen.

Graag wil ik onze lezers een mooie einde van het jaar wensen. Hopelijk bracht 2016 wat moois en blijven er leuke uitdagingen voor 2017!

Jill Whittingham